

Motion om att utveckla lokal politisk demokrati i Nacka till socialdemokratisk valfråga och att utreda möjligheten av återinförande av områdesnämnder eller motsvarande

Bakgrund

När den stora kommunreformen som innebar sammanslagning av ett antal kommuner genomfördes 1971 (ex vis sammanslagningen av Boo, Saltsjöbaden och Nacka) fanns det uppåt 200 000 förtroendevalda lokala politiker. Sedan dess har antalet förtroendevalda minskat till c:a 35 000 samtidigt som befolkningen ökat med flera miljoner. De dramatiskt minskade möjligheterna till kontakt mellan lokala förtroendevalda och väljare som denna utveckling innebär, skapar ett allvarligt och växande demokratiskt underskott. Enligt 2014 års demokratiutredning har många kommuner – inte minst Nacka – lagt ner nämnder och förvaltningar och med en långt gången centralisering överlämnat avgörande inflytande till några få tjänstemän och politiker.

2015 gjorde Statistiska centralbyrån en undersökning om folkvaldas villkor, vilken visade att i stort sett alla kommunfullmäktigeledamöter var missnöjda med maktfördelningen och sa att det är kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören som bestämmer det mesta. Detta minskar också vanliga människors lust att engagera sig i politiken. Centraliseringen är ett av skälen till att de politiska partiernas medlemstal riskerar att bli en spillra av vad de var.

Vid Socialdemokraternas kongress 2019 uppmärksammades just dessa problem. För att återfå kraften som folkrörelse fastställde kongressen ett särskilt **Organisatoriskt reformprogram**. Där beskrivs Socialdemokraterna som *"en folkrörelse som bygger på det lokala engagemanget, där medlemmarna är det centrala. Vi bygger vår organisation underifrån där s-förening eller sidoorganisation är grunden. Det lokala perspektivet måste alltid finnas i all politik oavsett vilken politisk nivå vi befinner oss på."* (Organisatoriskt reformprogram, 2019, sid 18). Slutsatsen är att det måste finnas lokala plattformar för reellt politiskt inflytande. I en kommun av Nackas storlek torde lokalt inflytande inte kunna avse hela kommunen. För att möjliggöra ett rimligt medborgarinflytande behöver sådana plattformar finnas i ett antal kommundelar.

Vid en jämförelse med landet i övrigt skulle en kommundel som Saltsjö-Boo med c:a 32 000 invånare hamna bland landets 80 största kommuner om den vore en egen kommun.. Befolkningsmässigt skulle kommundelen vara större än Danderyd, Nässjö, Ystad eller Ronneby. I Ronneby består fullmäktige av 39 ledamöter med komplett kommunorganisation. I Saltsjö-Boo, som är en tredjedel av Nacka, har en handfull socialdemokrater kommunalpolitiska uppdrag.

Den viktigaste anledningen till att bli medlem i en politisk förening är viljan att påverka. Den pågående minskningen av politiska uppdrag är ett allvarligt hot mot ett demokratiskt lekmannastyre, inte minst i Nacka där Moderaterna efter succévalet 2006 ex vis lade ner de lokala områdesnämnderna. För en folkrörelse som Socialdemokraterna blir det en avgörande framgångsfaktor att återskapa lokala plattformar, ex vis områdesnämnder, där förtroendevalda i samtal med väljarna kan påverka politiken och på så sätt medverka till att utveckla sitt närområde. Denna grundläggande demokratifråga måste bli en av 2022 års kommunalvals viktigaste frågor för Socialdemokraterna i Nacka.

Möjligheterna för politiskt valda att upprätthålla medborgarkontakter i vardagen varierar starkt i mellan stora och mindre kommuner i landet. I Nacka går det c:a 1 700 invånare per fullmäktigeledamot. I Bjurholm i Västerbotten är siffran 71 invånare per fullmäktigeledamot. För miljö- och stadsbyggnadsfrågor går det c:a 7 000 invånare per politiker i Nacka. I Bjurholm c:a 490.

Att komma väljarna så nära som politikerna gör i Bjurholm är inte möjligt i en storstadskommun som Nacka. Men vi socialdemokrater måste inse vårt ansvar och med kraft driva frågan om ökat lokalt inflytande i kommunalpolitiken - en ödesfråga som vi måste sätta högst på agendan vid kommunalvalet 2022.

Det är bara Socialdemokraterna som har styrkan att som folkrörelse ha föreningar i Nackas samtliga kommundelar. Dessa utgör en styrka och tillgång som kan komma att bli avgörande för partiets

framtid. Men då måste också medlemsvärdet och möjligheten att påverka vidareutvecklas, inte minst genom att fler lokala förtroendevalda får ett reellt inflytande över delar av politiken och därigenom får tillfälle att utveckla det nödvändiga vardagliga samtalet med väljarna.

Vi vill att så många som möjligt kan engagera sig politiskt och att fler skall dela på förtroendeuppdragen i stället för att en liten krets personer samlar på sig allt för många uppdrag. Återinförandet av områdesnämnd eller motsvarande blir också en motvikt till kommersiella krafters dominerande inflytande i viktiga samhällsfrågor.

Boo socialdemokratiska förening föreslår därför

- att Socialdemokraterna vid årsmötet 2020 beslutar att frågan om ökad lokal demokrati i Nacka blir en av huvudfrågorna vid 2022 års kommunalval
- att Nacka arbetarekommun utreder möjligheten att återinföra områdesnämnder eller motsvarande i Nacka kommun
- att Nacka arbetarekommuns styrelse återkommer vid årsmötet 2021 med en delrapport om möjligheten att återinföra områdesnämnder eller motsvarande i Nacka kommun

Saltsjö-Boo 2020-02-01

Boo socialdemokratiska förening

Styrelsen